

DATUM	22-2-2023
AAN	Gemeente Utrecht - Max Hermans - Safetymanager Project Lombokplein Gemeente Utrecht - Carla Mesman - Gebiedscoördinator Stationsgebied en Lombokplein
CC	Domeinmanager Mobiliteit – Systeemverantwoordelijke Beheerder WIs
VAN	Secretaris Safety Board
KENMERK	UTSP-1022169419-18506
ONDERWERP	Advies Safety Board n.a.v. Voorlopig Informatiedossier Project Lombokplein - Park Plaza kruising en Voorlopig informatiedossier Project Lombokplein - 2 kruisingen HOV-baan.

Samenvatting

De Safety Board stemt in met de conclusie in het *Voorlopig Informatiedossier Project Lombokplein – 2 kruisingen HOV-baan* dat de voorgenomen wijzigingen geen aanmerkelijke wijzigingen zijn zoals bedoeld in WIs Art. 10. Voor deze wijzigingen is derhalve geen indienststellingsvergunning vereist.

Ten aanzien van het *Voorlopig Informatiedossier Project Lombokplein – Park Plaza kruising* beoordeelt de Safety Board de aanleg van de kruising bij het Park Plaza Hotel als een ‘aanmerkelijke wijziging’ zoals bedoeld in WIs Art. 10. Voor deze wijziging is derhalve een indienststellingsvergunning vereist.

De Safety Board geeft **een negatief advies** af m.b.t. het aanvragen van een indienststellingsvergunning voor de kruising met de HOV-baan ter plekke van het Park Plaza Hotel.

Aanleiding

De gemeente Utrecht is bezig met de voorbereiding van het project Lombokplein waarbij het Westplein en de Graadt van Roggenweg worden ingericht als stadsstraat met één rijstrook per rijrichting en de Leidse Rijn weer wordt hersteld en verbonden met de singel.

Onderdeel van dit project zijn wijzigingen aan de kruisingen met de trambaan bij de Koningsbergerstraat en de Croeselaan, en de introductie van een nieuwe kruising met de HOV-baan bij het Park Plaza Hotel.

Om te bepalen of deze wijzigingen ‘aanmerkelijke wijzigingen’ zijn zoals bedoeld in WIs Art. 10, heeft de gemeente Utrecht in juni 2022 een Voorlopig informatiedossier opgesteld en ingediend bij de Safety Board.

Op 5 augustus 2022 heeft de Safety Board een negatief advies afgegeven over het *'Voorlopig Informatiedossier t.b.v. beoordeling indienstellingsvergunning - Project Lombokplein – 3 kruisingen HOV-baan'* (versie 1.0 d.d. 22-6-2022).

De gemeente Utrecht heeft vervolgens een aangepast ontwerp gemaakt voor de kruising met de HOV-baan bij het Park Plaza Hotel. In dit ontwerp maakt alleen snelverkeer gebruik van de kruising en wordt langzaam verkeer (fietsers en voetgangers) niet gefaciliteerd. Langzaam verkeer vanaf het Lombokplein met bestemming Park Plaza Hotel (personeel en mogelijk enkele gasten) en De Stek (personeel en bezoekers) wordt via een andere route door het nieuw te realiseren park en langs de Leidse Rijn onder het bestaande viaduct geleid. De toekomstige woningbouw op het Smakkelaarspark heeft geen ontsluiting voor langzaam verkeer aan deze zijde van het spoor.

Op basis van het aangepaste ontwerp heeft de gemeente Utrecht twee Voorlopige informatiedossiers bij de Safety Board ingediend. Op 7 februari is het dossier voor de kruisingen Croeselaan en Koningsbergerstraat (*"Voorlopig informatiedossier Project Lombokplein – 2 kruisingen HOV-baan"*, versie 2.1 d.d. 4-2-2023) ingediend en op 9 februari is het dossier voor de kruising bij het Park Plaza Hotel (*"Voorlopig informatiedossier Project Lombokplein – Park Plaza kruising"*, versie 1.3 d.d. 9-2-2023) ingediend.

Deze Voorlopige informatiedossiers zijn ter beoordeling voorgelegd aan de Safety Board met de vraag of de hierin genoemde wijzigingen 'aanmerkelijke wijzigingen' zijn zoals bedoeld in Wls Art. 10 en of de veiligheid van de lokale spoorweg is geborgd bij de aan te brengen wijzigingen.

Overwegingen

De Beheervisie Tramsysteem 2020 – 2024 van de provincie Utrecht stelt in *Bijlage 1. Toelichting Tramsysteem Provincie Utrecht – Systeemkenmerken* dat bij wijziging van het tramsysteem de veiligheidsrisico's dienen te voldoen aan Stand Still en As Low As Reasonably Practicable (ALARP).

Voor de kruisingen Croeselaan en Koningsbergerstraat wordt aan deze eisen voldaan. Het veiligheidsniveau blijft tenminste gelijk aan het huidige veiligheidsniveau in de huidige situatie, Stand Still, en verdere verlaging van het restrisico is niet mogelijk met redelijke en praktisch realiseerbare maatregelen, ALARP.

Het nu voorgelegde ontwerp van de Park Plaza kruising betreft een beperkte aanpassing van het ontwerp uit het eerder door de Safety Board beoordeelde *'Voorlopig Informatiedossier t.b.v. beoordeling indienstellingsvergunning - Project Lombokplein – 3 kruisingen HOV-baan'* (versie 1.0 d.d. 22-6-2022). Langzaam verkeer maakt geen gebruik meer van de kruising waardoor de kans op aanrijdingen met mogelijk ernstig letsel als gevolg afneemt, maar er blijft sprake van de introductie van kruisende verkeersbewegingen.

Daarmee wordt niet voldaan aan de Stand Still-eis, omdat het hier een nieuwe kruising betreft die risico's introduceert die er nu niet zijn. Gezien de aard van het risico¹ kan dit risico niet gecompenseerd worden door risicoreductie op de kruisingen Croeselaan en Koningsbergerstraat.

Ook is voor de Park Plaza kruising niet aangetoond dat er aan het ALARP-principe wordt voldaan. In het voorlopige informatiedossier wordt als onderbouwing van de omkeerbaarheid van de wijziging aangegeven dat de bereikbaarheid van de toekomstige woonbestemming en hotel via het park en

---

¹ een aanrijding op deze kruising leidt tot ernstige verstoring van het openbaar vervoer op de HOV-baan en mogelijk ook van het wegverkeer in de omgeving.

langs de Leidse Rijn onder het bestaande viaduct door, op een vrij eenvoudige wijze tijdelijk georganiseerd kan worden, vooruitlopend op een definitieve inrichting.

Bij deze variant is er geen sprake van een gelijkvloerse kruising met de HOV-baan en dus ook niet van de daardoor geïntroduceerde risico's. In het voorlopige informatiedossier wordt aangegeven dat deze variant praktisch realiseerbaar is, maar er wordt niet onderbouwd dat deze variant niet redelijk is.

Conclusie

De Safety Board is tijdens haar vergadering op 16 februari 2023 unaniem tot de volgende beoordeling gekomen:

- De Safety Board stemt in met de conclusie in het *Voorlopig informatiedossier Project Lombokplein – 2 kruisingen HOV-baan* dat de voorgenomen wijzigingen geen aanmerkelijke wijzigingen zijn zoals bedoeld in WIs Art. 10. Voor deze wijzigingen is derhalve geen indienstellingsvergunning vereist. De wijzigingen voldoen aan de eisen m.b.t. Stand Still en ALARP.
- De Safety Board beschouwt de wijziging in het *Voorlopig informatiedossier- Park Plaza kruising* als in hoge mate onomkeerbaar en stelt dat er sprake is van additionaliteit: de voor trambestuurders toch al complexe situatie op de HOV-baan (drukke HOV-baan met zowel bussen als trams, hoogteverschillen en bochten, VRI's) wordt nog complexer door het toevoegen van een nieuwe kruising.
De Safety Board beoordeelt de aanleg van de kruising bij het Park Plaza Hotel daarom als een 'aanmerkelijke wijziging' zoals bedoeld in WIs Art. 10. Voor deze wijziging is derhalve een indienstellingsvergunning vereist.
- De ongelijkvloerse variant die in het *Voorlopig informatiedossier-Park Plaza kruising* wordt genoemd als mitigerende maatregel voor de omkeerbaarheid, is volgens het dossier praktisch en realiseerbaar. Indien dit het geval is had deze variant als volwaardige alternatief kunnen worden uitgewerkt en gewogen.
- De Safety Board oordeelt dat de kruising met de HOV-baan ter plekke van Park Plaza Hotel niet voldoet aan de eisen m.b.t. Stand Still en ALARP. De Safety Board geeft daarom een negatief advies af m.b.t. het aanvragen van een indienstellingsvergunning voor de kruising met de HOV-baan ter plekke van Park Plaza Hotel.

Tot Slot

De Safety Board stelt vast dat in het voorlopige informatiedossier van de Park Plaza kruising niet gerefereerd wordt aan het eerder afgegeven advies door de Safety Board. Het project heeft een aanpassing van het bestaande ontwerp ingediend. Dit aangepaste ontwerp gaat voorbij aan de bezwaren die de Safety Board in het eerder negatieve advies heeft geuit.